

Kraniektomi ved malignt hjerneinfarkt

Trykkavlastende kraniektomi ved malignt hjerneinfarkt gir like godt resultat uansett hvilken hjernehalvdel som er rammet.

Et hjerneinfarkt med størrelse og/eller plassering som gjør at det er fare for intrakranial herniering, kalles malignt. Kraniektomi, dvs. kirurgisk åpning av hodeskallen, vil redusere dødeligheten, men det har vært uklart om slik behandling har dårligere effekt ved infarkt i den språkdominante hjernehalvdel enn ved infarkt i den ikke-språkdominante. Vi har nylig publisert en studie der vi sammenlikner forløpet hos slike pasienter operert ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet (1).

I løpet av 12 år opererte vi 45 pasienter med trykkavlastende kraniektomi. 29 overlevde, og 26 av disse ble fulgt opp i 5,5 år (median). Det var ingen forskjell mellom dem som hadde hatt infarkt i den språkdominante siden og dem som hadde hatt infarkt i den ikke-språkdominante siden hva gjelder nevrologisk funksjon, grad av funksjonshemming, behov for assistanse i dagliglivets aktiviteter, angst og depresjon eller livskvalitet.

Basert på denne studien mener vi at hvilken hjernehalvdel som er rammet ikke bør tillegges betydning ved indikasjonsvurderingen for kraniektomi ved malignt hjerneinfarkt.

Jarle Sundseth

Nevrokirurgisk avdeling
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

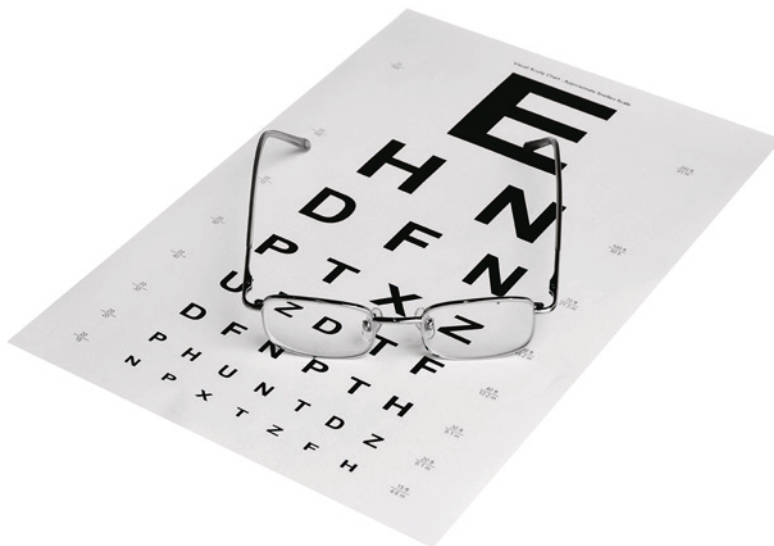
Litteratur

1. Sundseth J, Sundseth A, Thommessen B et al. Long-term outcome and quality of life after craniectomy in speech-dominant swollen middle cerebral artery infarction. *Neurocrit Care* 2014. E-publisert 16.8.

VERDENS HELSE

Bedre læring med briller for kinesiske skolebarn

Myopi er utbredt hos barn i Kina, men få bruker briller. En ny studie viser effekt av å forsyne elevene med gratis briller via skolen.

Illustrasjonsfoto: Pixtal/NTB scanpix

I en randomisert, kontrollert studie fra Kina har man undersøkt effekten på faglige prestasjoner av å gi nærsynte skolebarn gratis briller (1). Studien omfattet 252 barneskoler i rurale områder. 19 934 barn ble synstestet, og 3 177 med ukorrigert visus på 6/12 eller dårligere som var korrigerbart med briller ble inkludert i studien.

Barna ble randomisert skolevis til enten å få gratis briller utdelt på skolen, til å få brilleseddel for utlevering av gratis briller eller til å få vanlig brilleseddel, men ingen gratisbriller.

Ved oppstart av studien (skoleårets begynnelsen) brukte 15 % av barna med korrigerbart synsfeil briller. Ved skoleårets slutt ble det observert at 41 % av dem som hadde fått gratis briller på skolen benyttet dem, mot 26 % i gruppen som kun hadde fått vanlig brilleseddel.

De som fikk gratis briller på skolen og de som fikk brilleseddel for utlevering av gratis briller skåret henholdsvis 0,11 (95 % KI 0,01–0,21) og 0,04 (95 % KI –0,05–0,14) standardavvik høyere på en matematikktest ved skoleårets slutt enn de som bare fikk vanlig brilleseddel.

– Studien viser at gratisbriller til skolebarn er effektivt for å forbedre synsfunksjonen, samtidig som skoleprestasjonene blir bedre, sier professor Anna Midelfart ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

– Nærsynthet er meget hyppig i asiatiske befolkninger. I denne studien hadde 24 % av barna nedsatt syn på minst ett øye, og hos en tredel av disse var det ikke mulig å bedre synet med briller. Erfaringen tyder på lavere forekomst av nedsatt, ukorrigert syn hos barn i Norge enn i Asia. Gratis briller til alle barn i Norge som trenger det, vil likevel kunne gi gevinst – både i skolesituasjonen og i familieøkonomien, sier Midelfart.

Matilde Risopatron Berg

Sykehuset Innlandet, Hamar

Litteratur

1. Ma X, Zhou Z, Yi H et al. Effect of providing free glasses on children's educational outcomes in China: cluster randomized controlled trial. *BMJ* 2014; 349: g5740.